

РЕШЕНИЕ

№ 2304

гр. София, 16.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 156 СЪСТАВ, в публично заседание на тридесети януари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ВА

при участието на секретаря ЕД
като разгледа докладваното от ВА Гражданско дело № 20221110123685 по описа за 2022 година

РЕШЕНИЕ

16.02.2023 г., гр. София

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, I Г. О., 156-ти състав, в открито публично заседание на тридесети януари през две хиляди и двадесет и трета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ВА

при секретар ЕД, като разгледа докладваното от съдия ВА гр. дело № 23685/2022 г. по описа на СРС, за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 124 и сл. ГПК.

Подадена е искова молба от Д. Д. Т. срещу ЗД „БИ“ АД, като се твърди, че на 27.02.2016 г., около 14:00 ч. бил пострадал при ПТП, като управлявал мотоциклет „Хонда ЦРФ 450“ по бул. „Президент Линкълн“ с посока от ул. „Сребърни звънчета“ към ул. „Д-р Петър Димков“, като в това време водачът на л. а. „Крайслер“, модел „ПТ Круизер“, рег. № СА ..... ХВ, управляван от ВН по бул. „Президент Линкълн“, предприел маневра за излизане от реда на паркираните превозни средства и от паркирано положение завил в обратна посока към ул. „Сребърни звънчета“ без да се убеди, че нямало да създаде опасност за участниците в движението, като не пропуснал ищеца, управляващ мотоциклета. Поддържа, че в следствие на изложеното настъпило ПТП, като се бил отклонил и се бил ударил в паркирания от ляво по посока на движението л. а. „Пежо 306“. Навежда доводи, че виновен за ПТП-то е бил водачът на лекия автомобил. Излага съображения, че в следствие

на ПТП-то бил получил множество травматични увреждания и счупвания, които посочва подробно. Твърди, че са му извършени различни видове изследвания и било предприето различни видове лечения във връзка с установените наранявания, като излага твърдения за същите в хронологична последователност. Поддържа, че за периода 2016-2019 г. освен неимуществените вреди, бил претърпял и имуществени вреди, за което не му е било присъдено застрахователно обезщетение. Освен това бил претърпял и нови имуществени вреди за периода 2019 г. до 2021 г., които възлизало на 16121,00 лева, изразяващи се в заплатени разходи за извършени прегледи, лечение, рехабилитация и закупуването на лекарства и помощни средства. Навежда доводи, че гражданската отговорност на виновния водач е била покрит застрахователен риск при ответника по застрахователна полица № 02115003070258 с период на застрахователно покритие 19.12.2015 г. до 28.12.2016 г. Излага съображения, че ответника следва да заплати претендираната сума. Иска ответника да бъде осъден да заплати претендираната сума, както и присъждането на деловодни разноски.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК е подаден отговор на искова молба, с който претенцията се оспорва изцяло. Твърди, че вземанията са погасени по давност. Поддържа, че не оспорва наличието на валидно застрахователно правоотношение по застраховка „Гражданска отговорност“. Поддържа наличието на съпричиняване, тъй като вина за ПТП-то имал и водача на мотоциклета – поради движение с несъобразена скорост, без задължителен шлем и без да притежава необходимата категория за управление на мотоциклет. Навежда доводи, че представените от ищеца доказателства касаели разходи за допълнително лечение, във връзка с първоначалните травми, но не можело да се каже до кога ищецът щял да претендира заплащането на разходи за допълнително лечение, тъй като пълното възстановяване нямало да настъпи скоро време. Оспорва претенцията по размер, както и представените писмени доказателствени средства. Излага съображения, че не всички разходи, които се твърдят са били необходими за лечението. Иска отхвърляне на предявените искове.

С Протоколно определение от 30.01.2023 г., съдът е допуснал уточнение на исковата молба, съобразно молбата на ищеца 12.12.2022 г.

Съдът, като съобрази правните доводи на страните, събраните писмени доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното:

СРС, 156-ти състав е сезиран с осъдителен иск с правно основание чл. 226, ал. 1 КЗ (отм.), във вр. чл. 45 ЗЗД, във вр. чл. 51, ал. 1 ЗЗД.

Съгласно §22 ПЗР на КЗ за застрахователните договори, сключени преди влизането в сила на КЗ (01.01.2016 г.), се прилага част четвърта от отменения Кодекс за застраховането (отм. ДВ бр. 102 от 29.12.2015), освен ако страните договорят друго след влизането в сила на КЗ.

Според режима на КЗ във фактическия състав на правната норма на чл. 226, ал. 1 КЗ (отм.) се урежда и гарантира правната възможност на увреденото лице да предяви пряк иск за обезщетяване на претърпените имуществени и неимуществени вреди срещу застрахователя, с когото делинквентът или отговорно за неговото противоправно деяние лице е сключило договор за застраховка „Гражданска отговорност“, обезпечаваща неговата деликтна отговорност. Фактическият състав, от който възниква имуществената отговорност на застрахователя за заплащане на застрахователно обезщетение на увреденото лице, обхваща следните две групи предпоставки: **1)** застрахованият виновно да е увредил ищеца, като му е причинил имуществени или неимуществени вреди, които от своя страна да са в пряка причинно-следствена връзка с противоправното поведение на застрахования и **2)** наличие на застрахователно правоотношение, произтичащо от договор за застраховка „Гражданска отговорност“ между делинквента и застрахователя – ответник.

Между страните не се спори, поради което с доклада по делото е обявено за

безспорно на основание чл. 146, ал. 1, т. 3 ГПК, че: **1)** на 27.02.2016 г., около 14:00 ч. бил пострадал при ПТП, като управлявал мотоциклет „Хонда ЦРФ 450“ по бул. „Президент Линкълн“ с посока от ул. „Сребърни звънчета“ към ул. „Д-р Петър Димков“, като в това време водачът на л. а. „Крайслер“, модел „ПТ Круизер“, рег. № СА ..... ХВ, управляван от ВН по бул. „Президент Линкълн“, предприел маневра за излизане от реда на паркираните превозни средства и от паркирано положение завил в обратна посока към ул. „Сребърни звънчета“ без да се убеди, че нямало да създаде опасност за участниците в движението, като не пропуснал ищеца, управляващ мотоциклета, а последният се отклонил в ляво и се ударил в паркирания автомобил „Пежо 306“; **2)** че виновен за ПТП-то е водачът на лекия автомобил; **3)** че в следствие на ПТП-то ищецът бил получил множество травматични увреждания и счупвания; **4)** към датата на ПТП-то гражданската отговорност на виновния водач е била покрит застрахователен риск при ответника по застрахователна полица № 02115003070258 с период на застрахователно покритие 19.12.2015 г. до 28.12.2016 г.

Приложено е Решение от 24.11.2016 г. по Н. А. Х. Д. № 15663/2016 г. по описа на СРС, Н. О., 7-ми състав, от което се изяснява, че ВН е признат за виновен за това, че на 27.02.2016 г., около 14:00 ч. в гр. София, при управление на МПС – лек автомобил марка „Крайслер“, модел „ПТ Круизер“, рег. № СА ..... ХВ, по бул. „Президент Линкълн“, в района на № 114, нарушил правилата за движение по пътищата, като предприел маневра излизане от реда на паркираните превозни средства и от паркирано положение завил в обратна посока, без да се убеди, че няма да създаде опасност за участниците в движението, които се движат след него и минават покрай него и не пропуснал попътното движещият се от лявата му страна мотоциклет марка „Хонда“, модел „ЦРФ 450“, управляван от Д. Д. Т., като по непредпазливост му причинил средна телесна повреда по смисъла на чл. 129, ал. 2 НК, за което съдът го е освободил от наказателна отговорност и му е наложил глоба по реда на чл. 78а НК.

В нормата на чл. 300 ГПК е предвидено, че влязлата в сила присъда на наказателния съд е задължителна за гражданския съд, който разглежда гражданските последици от деянието, относно това, дали е извършено деянието, неговата противоправност и виновността на дееца.

От съобразителната част на **т. 15** от **Тълкувателно решение № 6 / 06.11.2013 г. по тълк. д. № 6 / 2012 г. на ОСГТК на ВКС** е посочено, че задължителни по см. на чл. 300 ГПК за гражданския съд, относно това дали и кой е извършил деянието, неговата противоправност и виновността на дееца, са само тези актове на наказателния съд, с които по надлежен ред едно лице е признато за виновно в извършване на престъпно деяние – с присъда, решение по чл. 78а НК или споразумение в наказателния процес. Съгласно даденото разрешение, решението по чл. 78а НК се приравнява на влязла в сила присъда, поради това, че и в този случай деянието си остава престъпление, а не административно нарушение, като разликата с присъдата е само във вида на отговорността – освобождаване от наказателна отговорност и налагане или не на административно наказание.

Представено е Решение от 04.01.2020 г., постановено по гр. д. № 10875/2018 г. по описа на СГС, I Г. О., 23-ти състав, като се изяснява, че ответникът е осъден да заплати обезщетение за имуществени вреди в размер на 25502,99 лева.

От Решение № 1252/22.12.2020 г., постъпено по гр. д. № 1353/2020 г. по описа на САС, ГК, 2-ри състав се установява, че частично е отменено Решение от 04.01.2020 г., постановено по гр. д. № 10875/2018 г. по описа на СГС, I Г. О., 23-ти състав в частта за имуществените вреди, като е прието, че дължимата сума е в размер на 15775,73 лева, като апелативният съд е приел наличието на 30 % съпричиняване.

Прието и неоспорено е заключението на СМЕ от което се изяснява, че при процесното ПТП, ищецът е получил съчетана черепно-мозъчна травма и травма на десен долен крайник. Вещото лице е установило, че е проведено оперативно лечение по повод

счупването на дясната бедрена кост, за тежкото навяхване на коленната става, за счупването на носните кости и дясната скулна кост. Експертът е посочил, че след тези наранявания увреденото лице е приемало медикаменти и е провеждало рехабилитация. Изяснено е, че при подобни тежки наранявания не се очаква, че при пострадалия ще настъпи пълно възстановяване. Подробно е установено, че разходите за лечението са били необходими, като здравната каса не поемала плащането на металите и консумативите при проведените операции, съответно ЗК поема единствено ЛФК и физиотерапевтични процедури за една седмица по клинична пътека, което вещото лице сочи, че е недостатъчно с оглед възстановяването. Вещото лице е изяснило, че с оглед травмите, които са установени и медицинските данни, може да се направи извод, че към момента на ПТП-то увреденото лице е било без поставен предпазен шлем, като изрично е посочено, че с оглед данните по делото – че лицето е било с поставена велосипедна каска, то последната не защитавала главата така, както предпазния шлем, който ако е бил поставен е щяло да има значително по-слабо изразена травма от медицинска гледна точка, но без да може да се посочи конкретно в каква степен.

Съдът, като прецени заключението на СМЕ, съобразно правилото на чл. 202 ГПК намира, че следва да го кредитира, тъй като е изготвено обективно, компетентно и добросъвестно. Вещото лице е отговорило изчерпателно на поставените задачи, като по делото липсват доказателства, че експертът е недобросъвестен или заинтересован от изхода на правния спор.

От представените по делото писмени доказателствени средства – фактури и фискални бонове (л. 41-45 в кориците на делото и л. 51-78 в кориците на делото) се установява, че ищецът е сторил разходи за лечение в размер на 16121,00 лева.

По правната си същност разходите за лечения представляват имуществени вреди, които са под формата на претърпени загуби или сторени разходи, т.е. такива, които намаляват актива на увреденото лице, а съгласно чл. 51, ал. 1 ЗЗД, респ. при функционално свързаната отговорност на застрахователя по застраховката „Гражданска отговорност на автомобилистите“ се дължи обезщетение за всички (имуществени и неимуществени) вреди, които са в пряка причинно-следствена връзка с ПТП-то (до изчерпване на застрахователния лимит). При това положение, съдът счита, вкл. и с оглед кредитираното заключение на СМЕ, че процесните имуществени вреди са в пряка причинно-следствена връзка с ПТП-то и настъпилите от него увреждания, поради което претенцията принципно е основателна в своята цялост.

Въпреки гореизложеното, настоящият съдебен състав намира, че ответника е въвел надлежно възражение за съпричиняване, което с оглед останалите данни по делото, вкл. решението на САС (което не се ползва със СПН в тази част), то следва извод, че принципно за настоящото и за последващи производства ответника винаги ще има поне 30 % съпричиняване, т.е. компенсация на вини, което ще касае размера на неговите претенции за имуществени и неимуществени вреди, вкл. при експец. Тоест, претенцията следва да се уважи за сумата от 11284,70 лева, като за разликата до пълния предявен размер от 16121,00 лева, искът следва да бъде отхвърлен.

За пълнота е необходимо да се посочи, че изводът за наличието на постоянно съпричиняване по отношение на имуществените вреди се обуславя от една страна от заключението на СМЕ, което сочи, че състоянието на пострадалия при такива тежки травми не се очаква да се подобри, но е очевидно, че пострадалият с поведението си обективно е допринесъл за настъпването на вредоносният резултат, респ. не само е улеснил настъпването му, но и с оглед посоченото от вещото лице по СМЕ, очевидно е причина за настъпването на телесните увреждания, които изискват лечение, за което са сторени и процесните разходи за лечение, респ. са настъпили имуществени вреди. Практически липсата адекватен предпазен шлем (такъв за мотоциклет) следва да се приравни на хипотеза на грубо небрежно

поведение, т.е. такова каквато и най-небрежният моторист не би имал, поради което това води до извод практически за липса изобщо на такъв, тъй като каската за велосипед има различни функции и коренно различно предназначение. Тоест, ищецът съзнателно е допринесъл за настъпването на телесните увреждания за които са сторени разходите за лечение. Отделно от това трябва да се спомене и факта, че водача на мотоциклета (ищец по делото) се е движел със скорост от 87 км/ч., при разрешени 50 км/ч. – в населено място, което със сигурност е довело до настъпването на ПТП-то и е допринесло за него, респ. за неблагоприятните последици, което обстоятелство следва да се вземе предвид отделно, за да се прецени наличието на съпричиняване.

Въпреки това при определянето на процента на съпричиняването следва да се отчете факта, че водачът на автомобила е нарушил правилата на чл. 25, ал. 1 ЗДвП и чл. 38, ал. 3 ЗДвП, като е предприел забранена маневра, поради което същият има виновно поведение в по-голяма степен, което съдът при компенсацията на вини приема, че е 70 %, тъй като никой водач не е длъжен да предвиди, че друго лице ще извърши забранена маневра, още по-малко каква, за да може да съобрази поведението с това. Напротив, житейската презумпция на всеки водач на МПС е обратна, че всеки водач има правомерно поведение, с което следва да се съобразява собственото поведение, предвид пътната обстановка.

С оглед претенцията за мораторна лихва, съдът намира, че следва да отбележи, че по отношение на третото увредено лице, предявило иска по чл. 226, ал. 1 КЗ (отм.), респективно чл. 432 КЗ, застрахователят дължи законната лихва от деня на неправомерното увреждане, тъй като делинквентът дължи законна лихва при неправомерно увреждане от момента на деликта, респ. откриването на дееца, когато той е бил неизвестен – арг. чл. 84, ал. 3 ЗЗД и чл. 223, ал. 2 КЗ (отм.). Разпоредбата на чл. 226, ал. 2 КЗ (отм.), която урежда отговорността на застрахователя пред третото лице, изключва възможността застрахователят да прави възражение на увреденото лице по прекия иск за неуведомяване по чл. 224, ал. 1 КЗ и недължимост на лихвата до датата на съобщаване. Последицата от неизпълнението на задължението на застрахователя да уведоми застрахователя е застрахователят с регресен иск да иска от застрахования заплатените от него лихви за забава – в този смисъл **Решение № 217 от 20.12.2017 г. на ВКС по т. д. № 990 / 2017 г., II т.о., ТК; Решение № 107 от 1.09.2017 г. на ВКС по т. д. № 441 / 2016 г., I т.о., ТК; Решение № 105 от 13.07.2017 г. на ВКС по гр. д. № 60097 / 2016 г., I г.о., ГК; Решение № 126 от 29.05.2017 г. на ВКС по т. д. № 994 / 2016 г., II т.о., ТК; Решение № 24 от 23.03.2017 г. на ВКС по гр. д. № 60047 / 2016 г., III г.о., ГК; Решение № 6 / 28.01.2010 г. по т. д. № 705 / 2009, ВКС, ТК, II т.о.** Когато обаче се касае за имуществени вреди, тъй като същите не са презумптивни, то последицата е, че застрахователят или делинквента дължат мораторна лихва от момента на сторянето на разноските или настъпването на вредата. Тоест, тъй като в случая се претендира за период по-малък от момента на сторянето на разноските, то следва да се направи извод, че дължи мораторна лихва върху присъдената сума, така както е заявена за периода.

Изцяло неоснователно е възражението на ответника за изтекла погасителна давност. В случая приложима е общата 5-годишна давност – по аргумент от чл. 110 ЗЗД (такава каквато е давността при деликта), като следва да се вземат предвид постановките на **т. 4 от Тълкувателно решение № 1 от 23.12.2015 г. на ВКС по тълк. д. № 1/2014 г., ОСТК, „Давността по прекия иск на увреденото лице, предявен срещу застрахователя на делинквента по застраховка “Гражданска отговорност” - за заплащане на обезщетение при експес започва да тече от деня на проявяване на вредата.“**. Тоест, давността при експес на вредата или при допълнителни вреди тече от момента на настъпването им, което в процесната хипотеза е момента, в който ищецът действително е сторил разноски, като предвид претенцията и представените доказателства, а така и с оглед момента на предявяването на иска (арг. чл. 125 ГПК) – 04.05.2022 г., съдът констатира, че предвиденият давностен срок не е изтекъл.

При този изход на правния спор с правна възможност да претендират разноски разполагат и двете страни.

Ищецът е поискал присъждането на деловодни разноски, но не е доказал, че реално е сторил такива, предвид факта, че е освободен от ДТ и разноски с оглед правилото на чл. 83, ал. 1, т. 4 ГПК, поради което и не следва да му се присъждат деловодни разноски, съобразно уважената част от претенцията на основание чл. 78, ал. 1 ГПК. По отношение претендираното адвокатско възнаграждение от процесуалният представител на ищеца, съдът констатира, че в представения договор за правна защита и съдействие е посочено единствено, че същата е осъществена при условията на чл. 38 ЗАдв., но без да посочено в която хипотеза, поради което на адв. К. Н. не следва да се присъждат деловодни разноски за извършеното процесуално представителство.

Ответникът е поискал присъждането на деловодни разноски, като е доказал, че действително е сторил такива, поради което съобразно отхвърлената част от исковете и на основание чл. 78, ал. 3, във вр. чл. ал. 8 ГПК, във вр. чл. 37, ал. 1 ЗПр.Пом., във вр. чл. 25, ал. 1 НЗПП следва да му се присъди сумата от 75,00 лева, представляващи деловодни разноски и юрисконсултско възнаграждение за първоинстанционното производство.

С оглед правилото на чл. 78, ал. 6 ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати по сметка на Софийският районен съд сумата от 731,39 лева, представляващи деловодни разноски и дължима държавна такса за първоинстанционното производство.

Така мотивирам, Софийският районен съд

РЕШИ:

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗД „БИ“ АД, ЕИК: ....., със седалище и адрес на управление: гр. .... да заплати на Д. Д. Т., ЕГН: ....., с адрес: гр. ...., на основание чл. 432 КЗ, сумата от **11284,70 лева**, представляващи имуществени вреди за периода 2019 г. до 2021 г. за заплатени разходи за извършени прегледи, лечение, рехабилитация и закупуването на лекарства и помощни средства в следствие на това, че на 27.02.2016 г., около 14:00 ч. бил пострадал при ПТП, като управлявал мотоциклет „Хонда ЦРФ 450“ по бул. „Президент Линкълн“ с посока от ул. „Сребърни звънчета“ към ул. „Д-р Петър Димков“, като в това време водачът на л. а. „Крайслер“, модел „ПТ Круизер“, рег. № СА ..... ХВ, управляван от ВН по бул. „Президент Линкълн“, предприел маневра за излизане от реда на паркираните превозни средства и от паркирано положение завил в обратна посока към ул. „Сребърни звънчета“ без да се убеди, че нямало да създаде опасност за участниците в движението, като не пропуснал ищеца, управляващ мотоциклета, а последният се отклонил в ляво и се ударил в паркирания автомобил „Пежо 306“, ведно със законната лихва от 10.12.2020 г. (датата на сторянето на част от разходите) до окончателното плащане, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за имуществени вреди за сумата над **11284,70 лева до пълния предявен размер от 16121,00 лева**.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3, във вр. чл. ал. 8 ГПК, във вр. чл. 37, ал. 1 ЗПр.Пом., във вр. чл. 25, ал. 1 НЗПП Д. Д. Т., ЕГН: ..... да заплати на ЗД „БИ“ АД, ЕИК: ....., сумата от **75,00 лева**, представляващи деловодни разноски и юрисконсултско възнаграждение за първоинстанционното производство.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 6 ГПК ЗД „БИ“ АД, ЕИК: ..... да заплати по сметка на СОФИЙСКИЯТ РАЙОНЕН СЪД, сумата от **731,39 лева**, представляващи деловодни разноски и дължима държавна такса за първоинстанционното производство.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва в двуседмичен срок от съобщението до страните

с въззивна жалба пред Софийският градски съд.

Препис от решението да се връчи на страните!

РАЙОНЕН СЪДИЯ:

Съдия при Софийски районен съд: _____